

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Економічний факультет
Кафедра банківської справи

ІСТОРІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(ПП 5.2в)

Дніпропетровськ
2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Шкут Ольга Сергіївна, старший викладач кафедри банківської справи.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол від «30» травня 2016 року № 10.

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Історія банківської справи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.030508 Фінанси і кредит.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини, що виникають у процесі історичного розвитку форм грошей та здійснення банківських операцій фінансово-кредитних установ.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Історія банківської справи» займає значне місце у системі дисциплін, які формують профіль бакалаврів з напряму підготовки «Фінанси і кредит». Теоретичною і методологічною базою вивчення курсу є дисципліни гуманітарного та загальноекономічного циклів «Фінанси», «Історія економіки та економічної думки», «Історія України», «Історія фінансової думки», «Банківська система», «Гроші та кредит» тощо.

Програма навчальної дисципліни «Історія банківської справи» складається з таких змістових модулів:

1. Особливості розвитку грошей і банківництва на українських землях в епоху з античності до XVII ст.

2. Формування грошово-банківської системи України з кінця XVII до початку XXI століття.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія банківської справи» є забезпечення придбання студентами знань та навиків щодо фундаментальних та практичних питань історії розвитку грошей та банківської справи.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія банківської справи» є: надання знань щодо історичного процесу появи, розвитку і взаємодії форм грошей та банківництва на різних етапах еволюції суспільства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні економічні категорії і поняття курсу;
- особливості розвитку і взаємодії грошей та банківництва на різних етапах еволюції суспільства;
- сучасні теорії грошей та банківської справи провідних шкіл і напрямків економічної науки;
- методи пізнання грошей та банківської справи в історичному вимірі;
- інформаційну базу навчальної дисципліни.

вміти:

- застосовувати основні економічні категорії і поняття курсу;
- виявляти особливості розвитку і взаємодії грошей та банківництва на різних етапах еволюції суспільства;

- характеризувати сучасні теорії грошей та банківської справи провідних напрямків економічної науки;
- застосовувати методи пізнання грошей та банківської справи в історичному вимірі;
- систематизувати та аналізувати наукову монографічну і періодичну літературу, законодавчі і нормативно-правові акти національних держав, інтернет-джерела.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 66 годин / 2 кредити ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГРОШЕЙ І БАНКІВНИЦТВА НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ В ЕПОХУ З АНТИЧНОСТІ ДО XVII СТ.

Тема 1. Предмет, метод та перші згадки про гроші і банки.

Предмет, мета і завдання нумізматики і боністики. Історичні аспекти виникнення грошей і форм банківництва. Необхідність виникнення грошей. Перші монети. Взаємозв'язок нумізматики з іншими науками. Етапи розвитку нумізматичної і боністичної науки. Поява перших банків на території України. Методика класифікації та дослідження грошових знаків.

Тема 2. Виникнення та розвиток грошової системи і банківництва у Стародавніх Греції та Римі.

Перші монети в античній Греції. Монети класичного періоду. Виникнення банків і банківські операції у Стародавній Греції.

Джерела вивчення римської грошової системи та формальне співвідношення між монетами. Номінали провінційних монет. Система грошового обігу і банків в провінції. Позначення номіналів. Римські монети і їх роль у виникненні російської грошово-вагової системи.

Тема 3. Грошове господарство і банківництво в Північному Причорномор'ї.

Виникнення і формування грошових систем і банківництва в Українському Причорномор'ї. Грошове господарство Боспорського царства. Монети Північного Причорномор'я (монети Мілета, гроші Борисфена, нововведення Ольвії, майстри Пантікапея, серії Херсонеса).

Тема 4. Формування грошово-банківської системи Київської Русі.

Вплив іноземних грошових систем на формування грошового обігу і банківництва в Київській Русі. Перші монети Київської Русі. Кунна система грошей в Київській Русі. Обіг гривні на території Київської Русі. Карбування монет Володимиром Святославовичем. Відношення уряду Київської Русі до монет. Монети княжича Ярослава. Срібляники карбував і Святополк.

Тема 5. Особливості грошового обігу і банківництва в період існування Польсько-Литовської держави.

Грошовий обіг в Україні в XIV – першій половині XVII ст. Гроші карбовані у Львові. Грошовий обіг польсько-литовських князів. Розвиток банківництва на території Речі Посполитої.

Тема 6. Грошова система та банківські інституції за Козацько-Гетьманської доби.

Грошовий обіг на українських землях у середовищі українського козацтва. Проблеми власної грошової одиниці для козацького війська. Проблема карбування українських монет під час гетьманування Богдана Хмельницького, Івана Виговського. Грошовий обіг на українських землях після їх приєднання до Московської держави. Банківські інституції за козацько-гетьманської доби.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ГРОШОВО-БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ З КІНЦЯ XVII ДО ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ .

Тема 7. Грошова система і банківництво України у складі Російської імперії.

Грошова реформа 1534-1535 рр. Грошова реформа 1654 року і “мідний бунт”. Реформи грошового обігу при Петрі I. Перші паперові гроші на українських землях. Грошовий обіг в Україні у XVII столітті. Російські монети XVIII століття. Срібло в XIX столітті. Рубель, полтина, четвертак. Сперанський М.М. і його спроби оздоровлення державних фінансів. Монети Миколи I. Платинові монети. Банківська система на українських землях у складі Російської імперії.

Тема 8. Грошово-банківська система Австрійської імперії та Австро-Угорської монархії.

Монетна справа в Україні за часів панування Австро-Угорщини. Проведення грошової реформи. Монетне господарство Галичини у складі Австрійської імперії (середина XVIII – кінець XIX ст.). Східна Галичина в складі Австро-Угорщини і її грошова система (XIX-XX ст.). Банківська система на західноукраїнських землях у складі Австро-Угорщини.

Тема 9. Грошова система і банківництво в останній третині XIX – на початку XX століття

Економічні та політичні передумови виникнення банківських установ в останній третині XIX - на початку XX ст. Грошовий обіг в Україні з другої половини XIX ст. – початку XX ст. Боністика на службі історичної науки. Асигнації. Грошова реформа 1839-1843 рр. Грошова реформа 1895 року. Особливості грошової політики в роки першої світової війни. Банки і банківська система на Україні в роки першої світової війни.

Тема 10. Формування власної грошової системи і банківництва УНР та Української держави.

Грошова політика Центральної Ради та її розвиток. Гривня як грошова одиниця УНР. Шаги. Грошова політика уряду Української держави за часів гетьманату 1918 року. Особливості грошової політики УНР за часів директорії. Західноукраїнська Народна Республіка і її дії щодо грошової системи. Грошова політика Галицької РСР (Галревкому). Необов'язкові місцеві і приватні випуски бон 1914-1920рр. Облігації внутрішньої позики Української держави 1918 року. Особливості становлення і розвитку банківської системи УНР і Української держави.

Тема 11. Грошово-банківська система України у складі СРСР 1921-1961 рр.

Грошовий обіг і банківництво на розділених українських землях. Головні завдання, положення і наслідки грошової реформи 1922-1924 років. Бони кооперативів карних установ України 1921-1924, 1930-1932 рр. Випуск грошових знаків 1925-1929 рр. Грошові знаки 1927-1928 рр. Зміна покупних знаків у 1937-1938 рр. Грошовий обіг на українських землях під час другої світової війни. Головні завдання і наслідки грошової реформи 1947 року. Грошові документи ОУН-УПА в період німецької окупації (1940-1953 року). Становище фінансово-грошової системи України 1961 року. Банківська система

Тема 12. Формування грошово-банківської системи України після 1991 року.

Перші кроки виокремлення банківської системи України зі складу СРСР. Створення грошової системи України на основі купоно-карбованцевого використання. Грошова реформа в Україні 1996 року. Розмінні монети України.

Тема 13. Україна в грошово-банківській системі Європи.

Основні риси та елементи грошово-банківської системи Європи. Особливості грошово-банківської системи України в період глобалізації. Закордонний досвід і перспективи української гривні в умовах після запровадження євро. Основні завдання, цілі і способи зміцнення грошово-банківської системи в Україні.

Тема 14. Грошово-банківська система зарубіжних країн.

Грошово-банківська система Англії. Грошово-банківська система Франції. Грошово-банківська система Німеччини. Грошово-банківська система США.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Навчальна та довідкова

1. Тхоржевський Р.Й. Нариси історії грошей України. – Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 1999.
2. Дорофєєва Н.В., Комаринська З.М. З історії грошей України. – Київ-Львів: 2000.
3. Марковецька Г.М., Марковецький Р.Ю. Історія грошей і банківництва: Навч. посіб. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 412.
4. Скоморович І.Г., Реверчук С.К., Малик Я.Й. та ін. Історія грошей і банківництва: Підручник. – К.: Атіка, 2004. – 340 с.

з нумізматики

1. Анохин В. Античные монеты Северного Причерноморья. – Николаев, 1991, 122 с.
2. Анохин В.А. Монетное дело Херсонеса. – К., 1977.
3. Анохин В. Монеты-стрелки. Ольвия и ее округи. – К., 1986. – С.58-89.
4. Анохин В. Монеты античных городов. – К., 1989. - 127 с.
5. Анохин В.А. Монетное дело Боспора. – К., 1986.
6. Брабич В.И. Подлинна ли монета Атея из собрания Эрмитажа. Сб. Прошлое нашей Родины в памятниках нумизматики. – Л., 1977. – С.152.
7. Брайчевський М.Ю. Нумізматика в темах давньої історії східнослов'янських племен. Зб. Історичні джерела та їх використання. – К., 1964.
8. Валюты стран мира. Справочник. – М., 1981.
9. Валюта... Валюта... Валюта... Каталог. – М., 1991.
10. Вайнберг Б. Монеты древнего Хорезма. – М. – 1977, 228 с.
11. Гладкий В. Словарь нумизмата. – М.: ЗАО Центрполиграф, 2008. – 377 с.
12. Голобуцький В.М. Запорізьке козацтво. – К., 1957.
13. Деньги мира / ред. группа: О. Елисеєва, Т. Евсєєва и др. – М.: Мир энциклопедий Аванта, Астрель, 2007. – 184 с.
14. Заболотский Б. Серебро Ярославля. – М.- 1990.
15. Зварич В. Нумизматический словарь. – Львов. – 1975, 259 с.
16. Зварич В., Шуст Р. Нумізматика. Довідник. – Тернопіль-Львів: Державне книжково-журнальне видавництво “Тернопіль”, Львівський державний університет ім. І.Франка, 1998. – 464 с.
17. Зограф А. Античные монеты. – М.-Л. – 1974.
18. Зограф А.Н. Монеты Тиря. – М., 1957.
19. Иозеф Р. История денег. Венгрия, Будапешт. – 1968.
20. Казаманова Л. Введение в античную нумизматику. – М., 1969.
21. Каменцев Е.И., Устюгов Н.В. Русская метрология. – М., 1975.
22. Карышковский П. Монеты Ольвии. – К. – 1988.
23. Каштанов С. Финансы средневековой Руси. – М. – 1988, 247 с.
24. Котляр М. Галицька Русь у другій половині XV – першій чверті XIV ст. – Л.- 1968.
25. Котляр М. Грошовий обіг на території України доби феодалізму. – К. – 1971.

26. Котляр М. Нариси історії лічби й обігу монет на Україні XIV-XVIII ст. – К. – 1981.
27. Котляр М. Стан і перспективи розвитку української нумізматики. – УІЖ. - № 3. – 1967. – С.26.
28. Ключевский В.О. Русский рубль XVI-XVIII вв. и его отношение к нынешнему. – Соч. Т.7. – М., 1959. – С.174-187.
29. Константиновский рубль. – М., 1989.
30. Лавров П. Історія Південно-Східної України. – Львів, 1992.
31. Летопись Самойла Величка. – М., Т.І-ІІ.
32. Літопис Самовидця. – К., 1971.
33. Максимов М.М. Очерк о золоте. – М., 1977.
34. Максимов М.М. Перечеканка русских монет. – Филателия СССР. - № 11, 1969.
35. Максимов М.М., Горнунг М.Б. Очерк о первой меди. –М., 1976.
36. Максимов М.М. Русскому десятичному рублю 500 лет. – Деньги и кредит. - № 5, 1968. – С.28.
37. Малинина Е.А., Вознесенский Е.Н. Банковское дело. – СПб., 1913. С.3-32 (История банков).
38. Марков Русская нумизматика. – Пг., 1915.
39. Михалевский В.М. Очерки истории денег и денежного обращения. – М., 1948. – Т.1.
40. Ольговская С.Я. Метал литых монет Нижнего Побужья. – В кн. Ольвия и ее округа. – К., 1986, с.105.
41. Орешников А.В. Русские монеты до 1547 г. – М., 1896.
42. Панченко В. Гербівник міст України. – Київ-Нью-Йорк, 1996. – 163 с.
43. Политическая экономия. – Т. 4. - М., 1988. – С.136 (Товар).
44. Потин В.М. Древняя Русь и европейские государства в X-XIII вв. Историко-нумизматический очерк. – Л., 1968.
45. Потин В.М. Введение в нумизматику. Сб. Труды госэрмитажа. – Т.ХХVI. – Л., 1986. – С.69-162.
46. Пронштейн А.П., Княшко В.Я. Вспомогательные исторические дисциплины. – М., 1973. – Нумизматика.
47. Реформы Е.Ф. Канкрин. 1839-1843 гг. Политическая экономия. – Т. II. – М., 1975. – С.95.
48. Реформи грошей С.Ю.Вітте 1895-1897 рр. Політична економія. – Т.І. – М., 1972. – С.392.
49. Рогов Г.И. Каталог бумажных денежных знаков, выпущенных на территории Кемеровской обл. – Кемерово, 1997 г.
50. Рябцевич В.Н. О чем рассказывают монеты. – Минск, 1968.
51. Самуїл Величко. Літопис подій в Південно-Західній Росії в XVII ст. – К., 1991. – Том II.
52. Свердлов М.Б. Источники для изучения русского денежного обращения в XII-XIII вв. Сб. Вспомогательные исторические дисциплины. – Т.IX., Л., С.3-16.

53. Святловский В.В. Происхождение денег и денежных знаков. – С.-П., 1925.
54. Скржинська М. Обмін валюти у давньогрецьких містах Північного Причорномор'я (на території України) // українська нумізматики і боністика. – 2000. - № 1.
55. Спасский И.Г. Талеры в русском денежном обращении 1654-1659 гг. – Л., 1960.
56. Спасский И. Русские ефимки. Исследование и каталог. – Новосибирск, 1988. – 213 с.
57. Спасский И. Русская монетная система. – Ленинград, 1962, 221 с.
58. Уздеников А.В. Монеты России 1700-1917 гг. – М., 1986.
59. Шуст Р.М. Нумізматики: історія грошового обігу та монетної справи в Україні: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 371 с.

з боністики

1. Бадаев А.С. (составитель). Бумажные деньги, ходившие на Украине. Каталог XX столетия.. – Чернигов, 1991.
2. Боряк Г. “Нацистське золото” з України: у пошуках архівних свідчень. – К., 1998. – 132 с.
3. Вязальщиков В. О систематизации отечественных бон//Советский коллекционер-Советский филателист, 1926, № 6.
4. Гайдай О. Біфони. – Тернопіль, 1995.
5. Гнатишак М. Державні гроші України 1917-1920 рр. – Клівленд, США, 1973.
6. Гроші в Україні. Збірник. – К., 1998 (Постанови, декрети, протоколи, повідомлення, обіжники (інструкції), листи. Оповіщення та інші архівні документи з Київського центрального державного архіву Вищих органів влади і управління України (ЦДАВО).
7. Дорофеева Н., Комаринська З. З історії грошей України. – Київ-Львів, 2000.
8. Дмитрієнко М., Ющенко В., Литвин В. та інші. Гроші в Україні: факти і документи. – К., 1998. – с.109-128.
9. Загородній А. Дизайн і захист грошових знаків України. – Львів, 2000, 112 с.
10. Зимарина М. Русский рубль. – М. – 1994, 324 с.
11. Калакура Я. Історичне джерелознавство. – К., 2002, 477 с.
12. Клименко О. Грошові документи ОУН (бофони) 1939-1952 років. – Тернопіль, 1999, 306 с.
13. Комаринська З. Банки та банківська справа в Західній Україні // Вісник НБУ. – 2000. - № 11.
14. Костіна Н. Гроші та грошова політика. – К. – 2001, 222 с.
15. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / За ред.. В.І. Міщенко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 470 с.

16. Красникова О.М. З історії іпотечного кредитування в Україні // Фінанси України. – 1998. - № 4.
17. Кулишер И. Денежное обращение в прошлом и настоящем. – Петербург, - 1922, 76 с.
18. Мартос Б., Зозуля Я. Гроші Української держави. – Мюнхен, 1972.
19. Марковецька Г.М. Паперові грошові знаки царського та тимчасового урядів Росії на території Східної Галичини 1914-1917 рр. // Матеріали V науково-практичної конференції по темі “Історія грошей України”. – Тернопіль, 2002. – С. 168-170.
20. Марковецька Г.М. Необов’язкові місцеві і приватні випуски бон в Східній Галичині 1914-1920 рр. // Збірник наукових праць ТАНГУ. – Тернопіль, 2002.
21. Марковецька Г.М. Епіграфіка на грошових знаках та бонах // Грошовий обіг і банківська справа в Україні: минуле та сучасність. – Львів, 2005. – С. 390-394.
22. Марковецька Г.М. Паперові грошові знаки як джерела // Джерела, 2007. - № 5, с. 16-32.
23. Мельникова А. Константиновский рубль и история его изучения.- М. – 1991.
24. Розентул С. Денежная реформа (борьба за устойчивые деньги). – Харьков. – 1924. – 50 с.
25. Рябченко П. Паперові гроші на території України // Розбудова держави, 1996. - № 3, с. 25-27.
26. Сенкевич Д. Классификация бон// Советский коллекционер, 1982.
27. Сіроштан М.А. Доларизація: проблеми і наслідки // Фінанси України. – 2002. - № 10.
28. Скоморович І.Г., Реверчук С.К., Малик Я.Й. та ін. Історія грошей і банківництва: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.К.Реверчука. – К.: Атака, 2004. – 340 с.
29. Федоров Я. Старые и новые деньги (денежная реформа 1924 года). – М. – 1926. – 51 с.
30. Цяпало О.С. Іпотечні банки Галичини наприкінці ХІХ – на початку ХХ століть // Фінанси України. – 1998. - № 5.
31. Шемятенков В.Г. Евро: две стороны одной монеты. – М., 1998.
32. Шишка О. Українська кооперація і банківська справа Галичини у І пол. ХІХ ст.. – II пол. ХХ ст..// Галицька брама. – 2001. - № 4.
33. Ющенко В.А. Сильні національні гроші зроблять сильною незалежну Україну // Вісник НБУ. – 1996. - № 5.

2. Нормативна та інструктивна

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 17.12.2000 р. № 2121-III із змінами і доповненнями // www.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про заставу» за станом на 5.10.2001 р. / ВРУ. — К.: Парламент. Вид-во, 2001. — 24 с.

3. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679 - XIV із змінами і доповненнями // www.rada.gov.ua.
4. Закон України «Про іпотеку» / Верховна Рада України. — К.: Парлам. вид-во, 2003. — 36 с.
5. Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» від 19.06.2003 р. №979-Г // www.liga.kiev.ua.
6. Закон України «Про фінансовий лізинг», із зм., в ред. Закону №1381-ГУ від 11 грудня 2003 року // www.rada.gov.ua.
7. Положення «Про порядок видачі ліцензій банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій»: Затв. Пост. Правл. НБУ від 17.07.2002 р. №275 // БСЗУ. — Сер. 3: Податки. Фінанси. Цінні папери. — 2001. — № 11. — ст. 506.

3. Методична

1. Шкут О.С. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання з дисципліни «Історія банківської справи».
2. Завдання тестового контролю з дисципліни «Історія банківської справи».

3.4. Інформаційні ресурси:

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvornad.org.ua.
3. Офіційний сайт Національного банку України – www.bank.gov.ua.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Історія банківської справи» – залік.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- поточних контрольних робіт;
- поточного тестування;
- оцінювання індивідуального завдання.

Критерії успішності

Оцінки «відмінно» заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений

(ознайомена) з основною і додатковою літературою. Зазвичай, оцінка «відмінно» ставиться студентам, які засвоїли основні поняття та принципи сучасної економічної теорії, вільно оперують економічними категоріями та інтерпретують графічні економічні моделі, усвідомлюють зв'язки між основними економічними явищами та процесами, творчо та коректно використовують їх при розв'язанні задач.

Оцінки «добре» заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) повне знання навчального матеріалу, успішно виконав (виконала) передбачені програмою завдання, засвоїв (засвоїла) рекомендовану основну літературу. Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, які засвідчили системні знання понять та принципів економічної теорії і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково впорався з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної літератури. Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки в усних відповідях та при виконанні завдань контрольних робіт, мали серйозні труднощі у спробах усунути ці помилки самостійно.

Оцінка «незадовільно» виставляється студентіві, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою. Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, у яких відсутні знання базових положень сучасної економічної теорії або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.